

kuinka halpamaista! Heidän toimintansa on yhtä sikamaista kun erään miehepuolen työ ennen vanhassa maassa, joka kokosi pussiinsa kaikkia jätteitä, mitä sai; siinä oli sekasin leivät, puurot, vellit ja luunpalaset. Samallaista sekasoppaa se on imatrasakin; he ovat teosofeja, sosialisteja, kirkollisia, saksalaisia ja amerikkalaisia, perustustallisia, suomettelaisia, tupajaluaisia ja vaikkamita. Rehellinen työlläinen, kahvaha heidän leiriään! — Heidän aatettaan et voi ikinä sulattaa, sillä se on kotasin hölmöjen maasta. Mutta tulkaa meidän mukaamme, sillä oikein sosialistisen opin käsittää jokainen terveyjärkinen työlläinen. Himp-hampurit pois joukostamme, mutta joukkoomme kaikki työlläiset, jotka lähtevät luokkarajat selviksi työn ja pääoman välillä.

Niin, ohjelmaohjuksesta minun piti puhua. (meni vähän liian pitkälle edellisessä, vaan ei mokomista asioista usein viitsi mainita, siksi sanoo kerran ja silloin vähän runsaasti). Puhuen jälkeen luettiin "Raataja" osaston nyrkkilehti. Osaston jäsenet kyllä halusta tahtoivat että Raataja olisi hyvä ja monipuolinen, vaan eivät tee tikkua ristiin sen hyväksi. Raataja jää aina toimituksen varaan ja silloin on mahdotonta odottaa siitä monipuolista. Suuremmatkaan kirjallijat eivät ole monipuolisia, mitä sitten me, jotka olemme harjoittelevia amatöörejä. Enempi siis huomiota Raatajan puoleen, että siitä saataisiin vahva ase, joka jokaisessa ohjelmaohjelmassaan voisi iskeä syviä haavoja kapitalismin sydämeen.

Osastossamme on tulossa oikein suuremmolista. Ja ne on myyjäiset, jotka tulevat olemaan 18 ja 19 päivä toukokuuta. Brooklynin osaston myyjäiset ovat aina hyvien ja arvokkaiden voittojensa tähden olleet terveelliset. Niinpä nytkin, yleisö täällä odottaa myyjäisiä kuin köyhä kesää. Käreästi niitä valmistetaan. Meidän käsityömasteritarimme eivät ole nukkuneet paljoa pitempin aikoihin, sillä heillä on kova kiire valmistaa korumpelustaan, joita otin paljon ja arvokkaita. Paljon sinne tulee hyviä voittoja käsitöiden lisäksi, joista vain mainita: ruokasalin kalusto, ompelukone y. m. y. m. Saa vähän käsitästä kuinka suurta tämä myyjäisohjelma on kun mainitsee, että komiteassa nähtiin tarpeelliseksi valita lähes neljäkymmentä henkilöä. Siis

kaikki brooklyniläiset ja ympärillä asuvat, alkää unohtako 18:ta ja 19:ta päivää. Sunnuntaina alotetaan lipujen myynti kello 2 iltapäivällä. Henkistä ohjelmaa ei ole myöskään unhotettu, vaan on katsottu että on paljon humorista esitystä, joka pitää yleisön hauskailla tuellella.

Salma.

SEATTLE, WASH.

Nyt se tuli pulma emännille, että miten osata käyttää hyödykseen ne monet erilaiset jauhot, joita on ostettava valkosten jauhojen yhteydessä saadakseen edes vähänkin valkosia jauhoja. Taksa on että paunaa kohti valkosia jauhoja on ostettava sama määrä joltakin vastikkeelta. Sama sääntö se tietysti on kalkkilla, vaan työlläisillä ei ole samoja keinoja kierrättää noita määräkysä kuin rikkaililla, joiden pöydällä kyllä löytyy hienoa valkeaa leipää.

Uutta, uutta! No mitä? Toukokuun 18 p. on suuri kori-iltama. Ei tuollainen tavallinen kori-iltama, vaan sinne laitetaan yksi jättiäiskori, joka sisältää kaikkea hyvää mitä maan päällä herkuina pidetään. Siinäpä sitä sitten saavat ukot ja pojat kilpailuun, kuka se on illan sankari tai sankarit. Sisäänpääsy tuohon iltamaan on vapaa. Niin, ja siellä vielä tanssitaakin.

Sunnuntai-iltana t.k. 19 p. on nautintorikas ohjelma-iltama monipuolisella ohjelmalla, johon on 25:den sentin sisäänpääsymaksu. Alkaa täsmälleen klo 8. Lopuksi on tanssia.

S. s. osasto n:o 5 pitää kenttäjuhlan kesäk. 2 p:nä Wildwood puistossa. Muistakaaapa saapua silloin ja muistakaa aika tarkoin. Juhlassa on hyvä ravintola ja kaikenlaista hauskaa, tanssia y.m.

Toveritar Smith käväsi Saksassa, vaan ei uskaltanut sieltä tuoda sotamiestä, tyttöä vain toi. Xiti ja tytär voivat hyvin. Onnea vain uudelle tulokkaalle. Sosialismin tuki siitä kuitenkin kasvaa.

Jo kolmannen kerran äänestettiin Wash. valtion sosialistien kesäjuhlat tänne. Eihän sitä muuta iloa ole meille täällä kuin että saadaan tehdä kovasti paljon ilmaista työtä ja siksiipä tuosta eivät kaikki osastomme jäsenet olekaan niin hyvilläin. Sitä-

paitsi, saa koko suuren vaivan nähdä vain tappiokseen.

Satelee ja tuulee, niin että kesän tulo on hitaallaista. M. W.

CATALDO, IDAHO.

Ompeluseurala olisi pitänyt olla kokous t.k. 6 p., jossa olisi pitänyt päättää, milloin pidetään myyjäiset, joista on jo puhuttu niin paljon. Vaikka se olikin ompeluseuran säännöllinen kokouspäivä, niin sekin pieni joukko, mikä oli kokoontunut haalin ovelle, ei päässyt sisään parhaalla tahdollaankaan. Haalin avaimet ovat annettu kahteen taloon säilytettäväksi. Toisesta niitä ei tuotu ja toisesta ei niitä annettu pyytämälläkään ja niin jäi tärkeä kokous pitämättä. Syy, miksi avaimia ei annettu, on tuntematon muille, paitsi niille henkilöille, jotka niitä hoitavat. Pitäkö meidän koko seuran tanssia parin henkilön pillin mukaan? Kerran oli nuhteleva kirjoitus Toverittareissa ompeluseuran laimeasta toiminnasta, vaan tässä on vielä enemmän syytä nuhteisiin ja kuolettaa, jos mikä, toimintainnostuksen. Tänä aikana kun pitäisi työlläisten omata solidaarisuutta ja yhteisymmärrystä, niin tullaista joutavaa tapahtuu. Pois joutavat juonittelut ja kiusanteot. Yksi.

DULUTH, MINN.

Täällä näyttää niinkuin kaikki olisivat ottaneet kesäloman, vaikka ei vielä kesä olekaan. Senjälkeen kun osastomme haalin tuli tuhoisi, on toiminta ollut vähän hajanaista. Kokouksia on pidetty juutalaisten haalilla ja milloin missäkin. Kesäjuhlat on kesäkuun 22 ja 23 päivinä. Ympäristölläiset pitäkääpä mieleissänne, että saupuisitte silloin yhteisiin kesäjuhliin. Lapsia on ollut sunnuntai-koulussa vain muutamia. Eivät näy vanhemmat pitävät lasten opetusta hyvin tärkeänä. Muutaman vilkon kulluttua on lapsilla pikneki. Vappukin on mennyt. Ei ollut mitään paraadia eikä muitakaan juhlamenoja. Osa jäsenistöä oli Woodmen haalilla kielteisten juhlissa ja osa oli Superiorin haalilla, jossa oli hyvä ohjelma. Muun muassa tov. Parras piti hyvän puheen jota ihmiset hyvin mielenkiinnolla seurasi. Paasikivi nauratti yleisöä veikeillä kupleteilla ja vihdoin näytti että ei hän ainoastaan

vat ne ehdottomasti joutuneet roska-korin.

Taaskin se "pohja". Toverittaren numerossa 6 on M. H:n kirjoituksessa seuraava kohta: "Pohja sellaiselle liikkeelle". Saksassa ovat raivanneet raistyöntekijän lakot vaateteollisuuden alalla ja etenkin Bebelin kirjoittama teos "Nainen ja Sosialismi". Sitteen Toverittaren numerossa 12 hän pykää yllämainittua seuraavasti:

"— toisin sanoen perustusta sellaisen liikkeen ilmaisumuodoille ovat raivanneet määrätyn ajan määrätty tapahtumat." Ja sitten hän vakuuttaa:

"olen osoittanut mikä sos. naisliikkeen järjestyneelle toiminnalle nykyisessä muodossaan on raivannut pohjaa." Siis jollai noita lakkoja olisi ollut, eikä tuota teosta, niin ei olisi sos. naisliikkeen pohjaa. Lakot ja teokset ovat seurauksia, ei syytä eikä perusteita. Niiden ilmestyminen edellyttää määrättyä yhteiskunnallisia oloja, joihin ne perustuvat. Toverittaren numerossa 6 hän selvästi viittaa lakkojen ja teoksen muodostavan pohja yhteiskunnallisille liikkeille. Tuon lauseen edellä tai jälkeä ei ole mitään jonka voisi saada tulkittamaan tuota lausetta muuten kuin että naisliikkeen pohjana on lakko ja teos. Ja jota enemmän M. H. yrittää pujahtaa ulos tuosta umpikuudesta, sitä ahtaammalle hän joutuu. Jos hän silloin käsitteli, että "— taloudellinen puristus olisi työväenluokan liikehtimisen pohjana" niin miksi hän sitten sanol jotain päinvastaista?

Sanoin: "Kauan ennenkuin me naiset olemme uskaltaneet edes pilkistää ahtaiden pirttiemme kaidoista ikkunoista ulos, olivat työväenmiehet joutuneet, että työväenluokan taakka on yhteinen — kaikkien miesten ja naisten. He ollen aikansa lapsia toi-

mivat naisten ja lastenkin suojelemiseksi, aikansa näkökannalta."

Tästä hän tahtoo väittää, että koska miehet ensiksi perustivat yhdistyksiä itse keskuudessaan, niin he tekivät sen miehellisestä itsekkyydestä. Ja koska nuo yhdistykset vastustivat naisten ottamista heidän työaloilleen, niin he tekivät sen itsekkäistä syistä miesten pyyteiden puolustamiseksi. Saksassa esim. hän sanoo, että naiset otettiin mukaan "vasta sitten kun huomattiin heidän olevan yhteiskunnallisen tekijän." Mutta tosiseikkoja voimme katsella porvarillis-naisemansipatsion silmillä ja myöskin työväenluokan naisen silmillä. M. H. tulkitsee tuota yllä olevaa aivan samoin kuin kuka porvaris-suraagetti tahansa.

Minkätähden muodostivat miehet noita kommunistisia liittoja? Taistellakseenko riistajiaan vaiko naisia vastaan — jotka joutuivat palkkatyöhön? Eikö suojeleakseen itseään kapitalismin riistolta? — Minkätähden he taistelivat naisten ammattivapausta vastaan? Eivätkö he nähneet, että tehtaiden, eli verstaiden oven avaminen naisille tulisi ei ainoastaan alentamaan heidän palkkojaan, vaan myöskin saattamaan oman luokkansa naiset saman riiston ja sarron alaisiksi kuin he jo olivat? He olivat vain aikansa lapsia. Työväen luokka, valvontunut osa siitä, on aina pyrkinyt rajoittamaan kapitalistista riistoa. Noihin aikoihin oli tuo naisliike nonsevan porvariston oikeana kättenä työläiskotien hävittämiseksi. Työväestö näki naisten ammattivapaudessa työläiskotien hävittäjän. He taistelivat sitä vastaan, suojeleakseen kotojaan — naisiaan, lapsiaan ja oman luokkansa elinvoipaisuutta. Koska he eivät onnistuneet, kiihdyivät työläisäidit, tyttäret ja lapset. Naisten antautuminen kaikille aloille saattoi heidät suunnittelemaan järjestöjä. Vasta sitten kun työläiset nä-

laila, mutta myöskin tekee muuta; ne jotka olivat palkalla niin näkiävät. Muuta ohjelmaa oli lauluja, runoja, kertomuksia ja kukkopillin soittoa Kalle Rissaselta. Lopuksi Sahlmanin orkesteri soitteli ja nuori väki sai panna jalalla koreasti. E. H.

LOS ANGELES.

Pitäisi kirjoittaa täältäkin kuulomisia joskus, vaan mistä sitä kirjoittaisi, kun ei täällä ole mitään seuratoihuja. Kyllä tosin näin suuressa kaupungissa olisi työlläisten oloja koskevia tujuttja tarpeksi, jos voisi olla siellä kaupungin keskustassa katselemassa, vaan se on vähän mahdotonta kaikille uutiseeraajille.

Niin, ilmoitettiin sitä joku aika taaksepäin, että meillä on isot tanssit, vaan se oli oikea aprillinarrin, sillä ne meidän kaupungin radikaalit olivat vuokraaneet meidän haalin enemmän ja pitivät samaksi illaksi naamiohuvit, joista kyllä häviötä tuli tarpeeksi. No opiksi kai oli.....

Täällä näyttää olevan suomalaista joukkoa oikein aika paljo, vaan ei ne pallokkaan viitsi itseään valvata kokoukseen tulemisella, sillä muutama vain saavat asioita käsitellä. Paljon on myös tyttöjä, jolle ei tule Toveritarta, eikä muitakaan luokkansa lehtiä, joiden sopisi ensi tilassa tilata Toveritar ennen kuin se nostaa hintaansa \$1.50. Nyt vielä saapi entisellä hinnalla.

Osastomme vietti ensimmäisen kenttäjuhlan t.k. 5 p. entisessä paikassa. Väkeä oli kerääntynyt aika paljon, ja huvitoimikunta hymyili niin leveysi kun kirnuupimä ja kahvi kävi kaupaksi. Tuomasivat kenttäjuhla kannattavan pitää useamminkin. No siitä ohjelmasta ei meillä ole puhuttakaan, sillä ei kai sitä saa julki esitettäkään, vaan olisi sitä vähän voinut keskustella sen pitävän merkittävyydestä, sillä oltiin meidän sosialismin oppi-isän Karl Marxin 100-vuotis syntymäpäivä, ja sitä päivää juhlistin yllä maan. Meillä ei kai muistettu sen enempää, sillä toiset näkyivät "pitruksi" pistävään ja jotkut sentin pohan "tatteilijat" olisivat olleet hakukkaat saamaan joukkoa tarpeeksi, että olisivat voineet ohjelmansa alkaa. Se on yksi ikävä ajankulutus, josta ei ainakaan tulisi kehityksen kohoutuvan. Tosin ei täällä ole pal-

meidän ihmisyyssaatteemme? Taistel-la kapitalismissa vastaan ja vihdoin lukistaa se. Onko raakaa lähettää Ryssin Niku Siperiaan? Onko raakaa, epäinhimillistä ottaa pois riistajittämme kaiken sen ylellisyyden mihin he ovat tottuneet? Kun me taistelemme kapitalismissa vastaan me teemme sen ei inhimillisyyden nimessä, vaan työväenluokan oikeuden nimessä. Me vaadimme työmme tulokset. Tuottako vaatimuksemme kärsimyksiä riistajillemme — se ei liikuta meitä.

Jos tämä vastaus ei tyydytä M. H:ta, täytyy minun ainakin jättää tämä tähän ja koulun loputtua otan ja kirjoitan oikein perusteellisesti tästä kysymyksestä. Tarkotukseni ei ole saivarrella. En ole illoin vääristellyt. Myönnän M. H:n olevan oppineen, vaan en voi nähdä asioita hänen silmillään, eikä hän minun silmilläni. Jos "kinastelumme" on muutamien mielestä hyödytöntä ja he mieluummin lukisivat Toverittaresta keitto-ohjeita kun voimistelisivat aivojaan, vaikkapa sitten vain saivarteluilla, niin eikö Toverittaren toimittajalla on niin paljon älyä, että julkaisee kaikki suomenkieliset keittokirjat aivan heti. Minäkin tässä otan ja etsin ylös tonnin porvarillisia naisten lehtiä, joissa on jos minkälaisia reseptejä ja postitan ne Toverittaren toimittajalle. Hei, kynäilijät, etsimään keittoreseptejä! Myöskin te hyvät kynäilijät, joilla on vilkas mielikuvitus, kiiruhtakaa kirjoittamaan jatkuvia kertomuksia. Ne tekee porvarilehdetkin niin pirteiksi — ja vaarattomiksi. Tehkäämme Toverittaresta oikein mallikelpoinen naisten lehti! Olen varma, että M. H. kyllä auttaa minua Toverittaren palstojen tuhlamisessa kun paremmat kynäilijät väsähtävät. Jokaisessa keitossa pitää olla suolaa ja pippurikain, joista minä otan pitääkseni huolen. — Lähettäkää te toiset niitä herkkupaloja.

Eva R.

*)Sos. naisliikkeelle.